

נגה גרינברג | רוקע הארץ

"רוקע הארץ על המים", המילים מתוך "ברכות השחר" מהן נגזר שם התערוכה, מבטאות משאלת לב ליציבות ולהרמוניה בין היסודות המקיימים את העולם. זוהי נקודת המוצא של התערוכה – תהייה על טיב הדברים הבסיסיים עליהם חייה עומדים, הריטואלים האישיים, ההיבטים החומריים מאוד של החיים והיחס שלהם לטרנסצנדנטלי.

במהלך השנה וחצי האחרונות גרינברג הרכיבה גוף עבודות המבוסס על סרטי צילום 35 מ"מ וסרטי שקופיות 9X6. היא עוסקת במרחבים הביתיים על כל רובדיהם, מצלמת מפגשים בין מרחבים רוחניים-נפשיים לארציים, והתהליכים הקורים בהם. אלו מרחבים שכמהים לנסוק, שואפים לאופק בלי סוף ולמרווח נשימה, בו בזמן שהם מאפשרים את קיומה של האינטימיות, אשר עולה על גדותיה עד להתפקע.

בגוף העבודות המוצג בתערוכה, דימויים של בית ומיטות הופכות לעננים לבנים וקווי אופק, כתמי צבע עזים של סרט צילום שעבר תהליכי בלייה ופירוק לצד נופים אמיתיים או מדומיינים. לקו האופק הנוכח בעבודות משמעות סימבולית, כמפריד בין מצבי קודש וחול או מצבי ביניים פנימיים וחיצוניים. גרינברג תוחמת מרחבים שבמהותם הם לא מוגדרים - המפגש בין קרקע לשמים, נקודת המעבר בין ערות לשינה, הפוטנציאל האינסופי של סרט הצילום ותחושת הגעגוע הדקה שמרחפת על הכל, מחפשת כלי קיבול לשכון בתוכו.

המציאות המגובשת והמאורגנת מתפרקת במעבר בין קופסאות אור קטנות והדקות של נופים עם שמים כחולים, להדפסות ענק של מיטות עם מצעים סתורים, הפילם מוכתם והנופים מתפוגגים אל תוך הקירות, חדרי ביתה מוארים בהבלחות אור לא מתוכננות. היא עוסקת בתחושת האי-יציבות של גבולות וסדר, אל תוך מצבי אי-סדר או שלמות חדשים, צבעוניים ונועזים. קופסאות האור הקטנות מבהיקות, נקודות זוהרות שכולאות בתוכן מרחבים עם אופק. במרחבים האלו טמון פוטנציאל לשחרור הנשימה העצורה, אבל גם הם נשארים בגדר מושא השתוקקות, כהבטחה של דבר רחוק ממנה. הן קטנות, הפרטים לא נגישים, ותחושת הרווחה שאנחנו רגילות ורגילים למצוא בעצמנו בעת שהיה בתוך נופים רחבי ידיים, נעדרת כאן.

החללים הביתיים המתפזרים סביב קופסאות האור, מתוארים דרך רגעים קטועים, פרגמנטים קטנים שמצאה בהם חסד. ברובו הוא נמצא בהבלחות האור, אם זו קרן שמש שמסנוורת את העדשה, כזו שחדרה באקראיות אל תוך המצלמה וצרבה את סרט הצילום, או אחת שמטילה רכות חמה ומענגת. היא מתעכבת על תחושת האינטימיות ומקום התהוותה, בדמות חדר המיטות ומצבן, הפרטיות של סלון ביתה עם צללית של אחד מילדיה מתחבא מאחורי וילון. אך גם לתוך המרחב האינטימי והפרטי מתגנבת תחושה של דבר העולה על גדותיו ולא ניתן להכילו עוד. געגוע זקוק למרחב כדי לגדול, ובתוך האינטנסיביות של בית עם ילדים, אימהות בתקופת קורונה, קשה למוצאו. ייתכן והגעגוע הנרקם כאן בין העבודות הוא בעיקר לתחושת הגעגוע עצמה. למרחק ומרחב, וכמיהה ליותר מרגע.